

Tisztelt Ünneplő Egybegyűltek!

Amikor megkaptam a Kozma István Birkózó Akadémia Alapítványi elnökének kedves meghívását a szoborátadó ünnepségre, azon gondolkodtam, hogy hogyan hozható összefüggésbe Bartók Béla, a Birkózó Akadémia és a Fasang Árpád Zenei Alapfokú Művészeti Iskola. Bartók Béla, aki egy igen vékony, törekeny testalkatú és gyakran betegeskedő ember volt, látszólag igen távol áll a birkózástól, és a birkózókról sem biztos, hogy először egy zeneiskola jut az eszünkbe. Azonban hamar rá kellett jöjjenek, hogy igen szoros kapcsolat van mégis, és mindjárt kettőt is találtam: Egyrészt a mindenben megmutatkozó becsületesség, mely Bartók Bélát egész életében jellemezte, és mely a sportban a Fair Play, a művészetben pedig az őszinte, egyenes igazmondás, a másik – és talán a mai világban a legfontosabb – összekötő kapocs e hármas között a szűkebb és tágabb értelemben vett HAZA. A Birkózó Akadémiát és a Zenei Alapfokú iskolát a szűkebb értelemben vett HAZA, Csepel szeretete, és mindkettőt Bartók Bélával a kicsit tágabb értelemben vett HAZA, Magyarország és a Magyar Nemzet szeretete teszi elválaszthatatlanná.

A Birkózó Akadémia nagyon nemes gondolata, hogy megemlékezzen Bartók Béla születésének 140. évfordulójáról azzal, hogy a helyi Fasang Árpád Zenei Alapfokú Művészeti Iskolának ajándékoznak egy Bartók Bélát ábrázoló szobrot (Lelkes Márk alkotását). Mennyivel illőbb gesztus ez annál, mint amit a Fővárosi Önkormányzat tett idén azzal, hogy éppen Bartók Béla születésének ilyen kerek évfordulóján eltávolította Bartók Béla bútorait és személyes tárgyait a Fővárosi tulajdonban lévő Bartók Béla Emlékházból!

Kívánom mind a Zeneiskola növendékeinek és oktatóinak, mind a Birkózó Akadémia vezetőinek és aktív sportolóinak, hogy mindig meg tudják tartani hazánk és a magyar emberek szeretetét és tiszteletét, kívánom, hogy később bárhová is jussanak majd el az életben, legyenek akár „csak” mindennapi emberek, vagy nemzetközi sikereket elérő sportolók, vagy zenészek, soha ne felejtsek el azt, hogy honnan indultak el, és mindig tartsák meg a gyökereiket, ahogy ezt Bartók Béla is tette még akkor is, amikor akarata ellenére előbb a II. világháború, majd a végzetes betegsége megakadályozta abban, hogy eredeti szándéka szerint, mihamarabb hazatérjen az Egyesült Államokból szeretett magyar hazájába.

A mai napon ne feledkezzünk meg a holnapi évfordulóról sem! Bartók Béla, nagyon pontosan látva a jövőt, 1945. június 23-án a hazai kilátástalan helyzetről New York-ból zongorista növendékének, Butcher Ágnesnek Torontóba a következőket írta:

„Az ég tudja, mikor és hogyan lesznek szabályos választások és azoknak mi lesz az eredménye. Én úgy gondolom, hogy az oroszok meg fogják szervezni [mondjuk 6 hónap alatt] azt, hogy az emberek 'szabadon' [!] meg fogják szavazni az ország szovjetizálását, és azt, hogy a nagy Sz. Sz. Sz. R.-hez csatolják. ... Az egyik újság közölte a 'háborús bűnösök' listáját. Dohnányi is szerepel rajta! Így hát Ön egy háborús bűnös műveit játssza! ... Pillanatnyilag úgy látszik, azt akarják, hogy menjek vissza. Pillanatnyilag—. Hogy mi fog történni fél év, vagy egy év múlva, senki sem tudja. Lehet, hogy addigra már én is háborús bűnösnek leszek kikiáltva, az ég tudja, miért. Senki sem tudja megmondani.”

Kérem, engedjék meg, hogy végül ismét Bartók Bélától idézzek: The National Temperament in Music (A nemzeti temperamentum a zenében) című írásában, mely a londoni The Musical Times 1928. évfolyam, december 1-i számában jelent meg, Bartók a következőket írta:

“Befejezésül hadd tegyem hozzá, hogy az internacionalizmus nemcsak elképzelhetetlen, hanem hátrányos is a zenében és minden más művészetben. A zenének és a testvér-művészeteknek mindig a maga vidékének, és környezetének igazi jellegét kell tükröznie. Ebből származik a művészetben is, az életben is a változatosság.”

Kívánom, hogy nagyon hosszú ideig emlékeztesse mind erre Önöket az itt álló szobor!

Budapest, 2021. október 22.

Vásárhelyi Gábor
Bartók Béla jogutódja